

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026, talousarvio 2024 muutos

Yhtymähallitus 02.11.2023 § 221

Kuntalaki edellyttää koulutuskuntayhtymän toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Yhtymävaltuusto vastaa toiminnasta ja taloudesta. Yhtymävaltuusto päättää strategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista, takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Yhtymävaltuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä seuraavaksi vuodeksi talousarvion ottaen huomioon talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhtymävaltuusto hyväksyy myös taloussuunnitelman kolmeksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa (TTS) hyväksytään toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvion ja -suunnitelman tulee olla selkeä ja tiivis ja sen on annettava käyttäjälleen (pääöksentekijä, sidosryhmäläinen) riittävät tiedot koulutuskuntayhtymän tuloista, menoista ja rahoituksesta. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat strategiaa ja pitkän tähtäimen tavoitteita, ja että edellytykset koulutuskuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Koulutuskuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää yhtymävaltuusto.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian toiminta- ja taloussuunnitelmakauden 2024–2026 keskeisenä lähtökohtana on yhtymävaltuuston vuosille 2022–2025 hyväksymä strategia ja sen toimeenpano. Riverian talous pidetään tasapainossa maksuvalmius turvaten.

Riverian toiminnan ja resurssit turvaavat ulkoiset toimintatuotot nousevat 71 miljoonan euron tasolle taloussuunnitelmakauden aikana. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän valtionosuusrahoituksen (VOS) osuus on edelleen lähes 90 % toimintatuotoista. 70 % Riverian VOS-rahoituksesta määräytyy hakemuksen perusteella joulukuussa 2023 myönnettävien tavoitteellisten opiskelijavuosien mukaan. Ministeriö voi lisätä tavoitteellisia opiskelijavuosia sellaisille koulutuksen järjestäjille, jotka hakemusten ja tilastotietojen perusteella pystyvät parhaiten koulutustarjonnallaan tukemaan työvoiman saatavuutta ja kohtaantoa ensisijaisilla toiminta-alueillaan huomioiden erityisesti huoltovarmuuden turvaamisen kannalta keskeisten alojen koulutus. Tavoitteellisia opiskelijavuosia voidaan osoittaa lisää myös koulutuksen järjestäjille, joille hakemusten ja tilastotietojen perusteella arvioituna oppivelvollisia näyttäisi hakeutuvan tai ohjattavan ennakoitua enemmän. Myös tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) opiskelijamäärän kasvu voidaan ottaa huomioon koulutuksen järjestäjän tavoitteellisten opiskelijavuosien tasoa arvioitaessa.

Riverian sijoittuminen vuoden 2021 suoritus- ja vaikuttavuusmittareissa vastaa hyvin ennakoitua ja tavoitteellista osuuttamme. Ennakoitu valtionosuusrahoitus on talousarviovuodelle yhteensä 63,3 miljoonaa euroa, joka on 4,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuodelle 2023 budjetoitu VOS. Vuonna 2023 valtionosuusrahoitusta on saatu 60 miljoonaa euroa ja toinen lisäsuoritepäätös on vielä tulematta. Riverian rahoituksen kasvu vastaa Opetus- ja kulttuuriministeriön ammatillisen koulutuksen rahoituksen määrärahan kasvua, joka on 100,6 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2023.

Suunnitelmakauden 2024–2026 aikana pidämme henkilöstömäärämme kestäväällä, toimintatuottojemme mahdollistamalla tasolla varmistaen laadukkaan

opetuksen ja ohjauksen sekä opiskelijoiden tuen ja muut toiminnan edellyttämät tukitoimet.

Tulosalueiden ja yhteisten palveluiden budjetoima henkilötyövuosien lisäksi kohdistuu opettajiin (3) ja muuhun henkilöstöön (5). Opetus- ja ohjaushenkilöstön osuus on 71 % Riverian henkilöstöstä. Viime vuosien suotuisan henkilöstörakenteen kehityksen jatkuessa noin kolme neljästä riverialaisesta on opetus- ja ohjaushenkilöstöä.

Talousarviovuodelle 2024 budjetoidut henkilöstökulut ovat 44,1 miljoonaa euroa. Yli kahden miljoonan euron kasvu talousarvioon 2023 verrattuna aiheutuu osittain palkankorotuksista, mutta myös opetus- henkilöstön lisäyksistä, esimerkiksi suomi toisena vieraana kielenä opetukseen.

Vahvistamme strategian mukaisesti henkilöstö- ja työhyvinvoinnin johtamisen osaamista. Toimenpiteiden ja koulutusten suunnittelussa hyödynnämme tehtyjen kartoitusten ja selvitysten tuloksia. Erityisesti korostuvat taidot, joilla johdetaan oppimista sekä henkilöstön työhyvinvointia.

Toiminta- ja taloussuunnittelukauden suurimmat investoinnit kohdistuvat muutostöihin sekä asuntolan uudisrakentamiseen Valtimon koulutusyksiköissä (suunnittelukaudelle yhteensä 4,4 miljoonaa euroa). TTS-kauden 17,9 miljoonan euron kokonaisinvestoinnit toteutetaan omarahoitteisesti ilman velkaantumista pitäen kuntayhtymän maksuvalmius hyvällä tasolla koko suunnitelmakauden ajan.

Talousarvion laadinnan yhteydessä on analysoitu toimintaympäristön muutoksia, tunnistettu Riverian ja sen tytäryhtiön tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioitu niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laadittu tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Toiminta- ja taloussuunnitelmaan liittyvinä riskeinä ovat ammatillisen koulutuksen kokonaisrahoituksen kehittyminen, rahoituksen kohdentuminen Pohjois-Karjalaan ja Riverialle, onnistuminen hallitusohjelman edellyttävissä toimenpiteissä sekä Venäjän hyökkäyssodan ennakoimattomat vaikutukset opiskelijamääriimme.

Pohjois-Karjalan menestyksen uhkana on väestökehitys, jossa nuorten ja työikäisten ikäluokat pienenevät ja ikääntyvien suhteellinen osuus kasvaa. Lisäksi väestö keskittyy maakunnassa. Koulutus- ja työperustainen maahanmuutto sekä vieraskielisten koulutus on mahdollisuus maakunnan osaavan työvoiman turvaamiseksi ja työpaikkojen toimintaedellytyksille. Nämä ovat mahdollisuuksia tulevaisuudessa myös maakunnan reuna-alueiden koulutuksille sekä oman henkilöstömme työllistymiselle. Haasteena tunnistetaan henkilöstön kansainvälisyysosaaminen.

Talousarvio on laadittu tasapainoa ylläpitäväksi vuosina 2024–2026. Ennakoinnissa on oletettu Suomen valtion budjettipolitiikan jatkuminen ennallaan siten, että ammatilliselle koulutukselle ei tulisi kehysrahoitusleikkauksia ja sen kokonaisrahoitus säilyy vähintään nykyisellä tasolla. Talousarvio on laadittu nettoperusteiseksi siten, että talousarvion sitovuustasot määritellään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena.

Talousarviovuosi 2024 on myös Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian juhlavuosi. Koulutuskuntayhtymä on järjestänyt ammatillista koulutusta Pohjois-Karjalassa jo 60 vuotta ja vaikuttanut ammatillisen osaamisen kehittämisen merkittävästi maakunnan ja sen työelämän elinvoimaisuuteen sekä ihmisten hyvinvointiin. Juhlavuosi pitää sisällään useita tapahtumia kohdennettuna opiskelijoille, henkilöstölle työelämälle sekä sidosryhmille, jotka on otettu huomioon talousarviossa.

Yhtymävaltuustoon nähden sitoviksi toiminnallisiksi ja taloudellisiksi

tulostavoitteiksi esitetään talousarviovuonna 2024:

1. Opiskelijavuosien määrää 5 600
2. Suoritettujen tutkintojen määrää 2 000
3. Vuosikatetta yhteensä 6 280 627 euroa
4. Investointeihin myönnetyn määrärahan nettosummaa 7 544 387 euroa

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on esitetty taulukkomuodossa esityslistan liitteenä olevan Talousarvio 2024 sekä Toiminta ja taloussuunnitelman 2024–2026 sivuilla 18–19.

Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon on otettava koulutuskuntayhtymän rahan käyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Tiedossa olevia menoja tai tuloja ei voi jättää talousarviosta pois. Täydellisyysperiaatteen mukaan myös koulutuskuntayhtymän sisäiset ostot ja myynnit otetaan talousarvioon, vaikka niihin ei suoraan liittyisi rahan käyttöä. Käyttötalouden tulosalueittaiset tuloslaskelmat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset tulot ja menot.

Käyttötalouden osassa (s. 22–46) asetetaan yhteisten palveluiden ja tulosalueiden varsinaisen toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Käyttötalouden tulosalueittaiset tuloslaskelmat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset tulot ja menot. Näin laadittuna TTS:n käyttötalouden toimintasuunnitelmien ja tuloslaskelmien vastaa käyttösuunnitelmaa, jota koulutuskuntayhtymässä ei laadita erikseen. Sen jälkeen, kun yhtymävaltuusto on hyväksynyt toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarvion, yhtymähallitukselle tuodaan hyväksyttäväksi talousarvion täytäntöönpano-ohjeet sekä investointimäärärahojen käyttösuunnitelmat.

Tuloslaskelmaosa (47-49) sisältää myös virallisen ulkoisen tuloslaskelman, joka täydellisyysperiaatetta noudattaen on laadittu tilikauden yli-/alijäämään saakka.

Taloussuunnitelman yhdistelmä (euroa)					
Käyttötaloudenosa	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tulot (ulkoiset ja sisäiset)	88 705 732	89 846 659	91 463 162	91 137 234	91 705 289
Menot (ulkoiset ja sisäiset)	-82 939 813	-83 716 145	-85 182 535	-84 865 993	-85 063 717
Vuosikate	5 765 919	6 130 514	6 280 627	6 271 241	6 641 572
Tuloslaskelmaosa					
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 182 206	1 513 014	1 425 043	1 074 680	1 075 447
Taseeseen kertynyt ylijäämä 31.12.	47 864 797	49 377 811	50 802 854	51 877 534	52 952 981
Investointiosa					
Tulot	395 210	-	-	-	-
Menot	-3 011 748	-8 008 500	-7 544 387	-7 665 000	-2 645 000
Netto	-2 616 538	-8 008 500	-7 544 387	-7 665 000	-2 645 000
Rahoitusosa					
Rahavarat 31.12.	27 048 561	25 170 575	23 906 815	22 513 056	26 509 628
Kassan riittävyys / päiviä	154	133	120	113	143

Valmistelija

hallintojohtaja Merja Laituri-Korhonen, puh. 050 575 4025, merja.laituri-korhonen(at)riveria.fi

Lisätietoja

kuntayhtymän johtaja, rehtori Esa Karvinen, p. 050 327 8191, esa.karvinen(at)riveria.fi

Päätösehdotus

Kuntayhtymän johtaja, rehtori
Yhtymähallitus päättää esittää yhtymävaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026 ja talousarvion 2024. Lisäksi yhtymähallitus

myöntää johtaville viranhaltijoille luvan tarvittaessa tehdä talousarviokirjaan vähäisiä teknislouhteisia korjauksia ennen yhtymävaltuuston käsittelyä.

Päätös

Yhtymähallitus
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Jorma Hoppa poistui kokouksesta klo 15.39 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Yhtymävaltuusto 30.11.2023 § 29

Päätös

Yhtymävaltuusto
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Marika Hurskainen poistui kokouksesta klo 15.17 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Yhtymähallitus 29.02.2024 § 36

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) päätti koulutuksen järjestäjien tavoitteellisten opiskelijavuosien määrästä vuonna 2024 ns. ensikertaisella suoritepäätöksellä 19.12.2023. Riveria haki talous- ja toimintasuunnitelmassa 2024 – 2026 ja talousarviossa 2024 tavoitteeksi asetetun mukaisesti 5600 opiskelijavuotta, mikä on myös päätetty yhtymävaltuustoon nähden sitovaksi tavoitteeksi. Koska talousarvion laadintavaiheessa oli tiedossa, että OKM saattaa vähentää myönnettävien opiskelijavuosien kokonaismäärää valtakunnallisesti, käytettiin valtionosuusrahoituksen ennakkoinnista arviota 5400 opiskelijavuodesta, jolla perusrahoituksen osuus olisi ollut 43,6 miljoonaa euroa.

OKM myönsi Riverialle yhteensä 5349 opiskelijavuotta, joista 235 työvoimakoulutukseen. Tavoitteellisten opiskelijavuosien rahoitus on 43,1 miljoonaa euroa eli noin 0,5 miljoonaa euroa ennakoitua vähemmän.

Vuonna 2023 toteutui 5652 opiskelijavuotta. Tavoitteellisten opiskelijavuosien myönnetty määrä lisäsuoritepäätöksineen oli yhteensä 5502. Ensikertaisella suoritepäätöksellä myönnettiin rahoitus 5465 opiskelijavuodelle. Vuodelle 2024 ei ole odotettavissa yhtä suurta lisäopiskelijavuosien myöntöä.

Valmisteilla olevan ammatillisen koulutuksen rahoituslain muutoksen mukaan opiskelijavuosista myönnettävän rahoituksen painoarvo on tulevaisuudessa laskeva, mutta edelleen 50 % ja toteutuneisiin opiskelijavuosiin perustuva, budjettiperustainen ja suhteellinen. Tuleva rahoitusmalli painottaa suorituksia ja vaikuttavuutta läsnäolon sijaan.

Opiskelijavuosien tuottamisen kustannukset ovat olleet nousussa johtuen muun muassa opiskelijoiden runsaasta tuen tarpeesta sekä oppivelvollisten että jatkuvan oppimisen opiskelijoiden keskuudessa. Myös keskeyttämisiä on edelleen runsaasti.

Talousarviossa yhtymävaltuustoon nähden asetettu 5600 opiskelijavuoden tavoite on alkanut näyttää ylimitoitetulta. Kun lisäksi OKM rahoittaa 251 opiskelijavuotta vähemmän eikä ainakaan vuotta 2023 suurempaa lisäsuoritepäätöstä ole odotettavissa, on syytä tarkastella opiskelijavuositavoitteen muuttamista.

Kun opiskelijavuositavoitetta muutetaan, on tarkasteltava myös aloituspaikkojen määrä. Huomioiden Pohjois-Karjalan työelämätarpeen, Riverian koulutusten työelämävastaavuuden ja hyvän vaikuttavuuden, ei ole syytä alentaa aloituspaikkamäärää eikä opiskelijavuosi tavoitetta 5500 opiskelijavuotta pienemmäksi.

Valmistelija hallintojohtaja Merja Laituri-Korhonen, puh. 050 575 4025, merja.laituri-korhonen(at)riveria.fi

Lisätietoja kuntayhtymän johtaja, rehtori Esa Karvinen, p. 050 327 8191, esa.karvinen(at)riveria.fi

Päätösehdotus Kuntayhtymän johtaja, rehtori
Yhtymähallitus päättää esittää yhtymävaltuustolle, että

1. toiminta- ja taloussuunnitelman, talousarvion 2024 opiskelijavuositavoitetta vähennetään 100 opiskelijavuodella talousarviovuonna 2024 siten, että yhtymävaltuustoon nähden muutetun talousarvion mukainen sitova opiskelijavuositavoite on yhteensä 5500.
2. opiskelijavuositavoite 5500 jyvitetään tulosalueille tulostavoiteneuvotteluissa asetettujen tavoitteiden suhteessa.

Päätös Yhtymähallitus
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Yhtymävaltuusto 28.05.2024 § 8
153/02.02.00/2023

Päätös Yhtymävaltuusto
Hyväksyttiin yksimielisesti.
